

Ja torno a ser aquí

"Les vacances d'estiu han estat pel que fa referència a aquesta crònica com quan era nano, que començaven per Sant Joan i s'acabaven per la Mercè. Massa llargues, tan llargues que ara sento una gran mandra de tornar a posar-me a escriure, de tornar, com qui diu, al 'cole."

Aquest any, les vacances d'estiu han estat pel que fa referència a aquesta crònica com quan era nano, que començaven per Sant Joan i s'acabaven per la Mercè. Massa llargues, tan llargues que ara sento una gran mandra de tornar a posar-me a escriure, de tornar, com qui diu, al *cole*. He passat les vacances amb Braudel –els recomano la seva biografia escrita per Pierre Daix i publicada per Flammarion–, amb Jankélévitch –la correspondència amb el seu amic Louis Beauduc–, i sobretot amb Giono. De Giono he rellegit tot el "Cycle de l'hussard" (no es perdin la pel·lícula de Rappeneau, amb la Binoche) i m'he llegit el darrer volum de les seves obres completes publicat aquest any a la Pléiade i que conté els seus diaris i carnets de viatge. En aquest darrer volum hi he trobat una mica de tot, des d'unes belles imatges de Venècia "Il faut voir la place Saint-Marc tard dans la nuit, quand l'orchestre du Florian a plié bagage..." fins a aquella folla carta a Paulhan, durant l'ocupació, i en la qual Giono, parlant de la *paysannerie*, diu que "n'est pas une classe; c'est une race. *Un paysan français est plus près d'un paysan allemand que d'un ouvrier français*". La raça dels pagesos, purs, no contaminats. L'Arcàdia de Giono –"le Tino Rossi de la littérature", com deia injustament Maurice de Vlaminck– tan propera, segons es miri, a l'Arcàdia guimeraniana de *La festa del blat*.

Ha estat molt agradable llegir Giono a Espot, al Pallars Sobirà, o a Vilalleons, prop de Vic, envoltat d'uns paisatges molt gionians: "Besoin d'eau, de pluie, d'humidité, de bleu, de verts épais, de l'odeur des champignons" (...) "Et surtout ce délicieux air humide, frais et gras, qui huile tout les corps...".

D'Avinyó, on vàrem ser fins a mitjan juliol, vàrem anar a Espot i d'allí a Taüll. Hi ha una imatge de Taüll que em va encisar: l'església de Sant Climent a la nit, il·luminada; una nit càlida, perfumada de gerds; una església vista des d'un bar com qui diu arrapat a ella, un bar amb un jardí per on corrien ànecs, galls d'indis i fins i tot un parell de paons. I enmig d'aquella pau benedictina esclata, de sobte, la música de Benny Moré, els esplèndids mambos de Benny Moré. És difícil de trobar una imatge tan deliciosament surrealista com la d'aquella nit a Taüll.

De Taüll a Sant Pere de Rodas, a aquella meravelliosa badia del Port de la Selva que fou el paisatge estiuenc de la meua infantesa, i d'allí cap a Eus, al costat mateix de Prada de Conflent, en els dies en què la Universitat Catalana d'Estiu va retre homenatge al senyor Eliseu

Climent. Me'n vaig assabentar per la tele quan ja era lluny d'Eus. Si ho hagués sabut abans m'hi hauria acostat, encara que potser l'hi hauria fet més gràcia al senyor Climent pujar a Eus i compartir la nostra taula, a la una de la matinal, sota el campanar de l'església, bebent un whisky generós en companyia d'Ursula Vian i un dels seus sis gats –la gateta anomenada Albertine von Karajan, la meua preferida–, tot cantant *La java des bombes atomiques* del seu espòs, el famós Boris Vian.

I d'Eus, d'aquelles bombes atòmiques que feia el "fameux bricoleur" de l'oncle de Vian, cap a París. No pas per protestar contra Chirac i les proves atòmiques a l'atol-ló de Mururoa, sinó per fer costat als meus amics algerians i jueus acollonits per una altra mena de bombes més casolanes i properes: les bombes de la GIA Islàmica. Els jueus acollonits per si de cas posaven una bomba a les escoles dels seus fills i els magribins per por que la policia francesa, sempre tan eficient, no els obri el cap amb la porra abans de demanar-los amablement que s'identifiquessin.

Vàrem acabar les vacances menjant un ànec i uns ceps memorables a Le Crocodile d'Estrasburg, buidant les botigues de fetges d'oca i ampelles de Riesling. I altre cop cap a Barcelona, on ens hem trobat amb la mateixa pasterada política del juliol, si bé un pèl més pudenta. "Qui és Paco Mora?", es pregunta EL TEMPS a la seva coberta del número corresponent al 9 d'octubre. "Revelacions sobre el passat franquista del nou director de Ràdio 9". Que en Paco Mora té un passat franquista, que va pertànyer a la Guardia de Franco, això no és cap novetat. Vaig ser company d'en Paco Mora a les radaccions d'*El Noticiero Universal* i *El Correo Catalán* i en cap moment em va ocultar la seva filiació. Solament voldria dir que era molt bon professional i un excel·lent amic. Un amic que em va protegir, junt amb un parell de joves capitans de la P.M., quan em va tocar anar a declarar a la caserna de Lepanto, davant del tribunal militar que jutjava alguns membres d'Els joglars (*La torna*). En Paco i aquests dos capitans em van protegir de les iras d'un comandant que semblava no estar massa d'acord amb el to de les meves declaracions (el clima, a la caserna de Lepanto, aquell dia era molt tens). També haig de dir que quan el senyor Blas Piñar, cap de Fuerza Nueva i procurador en Corts per designació del general Franco, em va posar una querrela criminal per un suposat delictes d'injúries i calúmnies, i per la qual em demanaven quatre anys de presó, en Paco va ser un dels pocs periodistes que em va ajudar. **Joan de Sagarra**